

AFBOUW

ZAKEN

NOA

Nederlandse
Ondernemersvereniging voor
Afbouwbedrijven

2020 | JAARGANG 20 **NUMMER 05**

HET VAKBLAD VOOR LEDEN VAN NOA

→ **NOW-REGELING**

verlengd / 08

→ **EXOSKELET**

leidt tot minder belasting / 12

GERARD MAARSCHALKERWEERD

een gelukkige harde werker / 06

LICHTJAREN VOORUIT.

Strikolith lanceert de O₂-productlijn.

Een innovatieve reeks sier- en spuitpleisters voor binnen en buiten. Het belangrijkste ingrediënt van Strikolith O₂ is lucht.

Lucht in de vorm van minuscule korrels die samen een extreem lichtgewicht product creëren.

Want meer lucht is minder gewicht. En dat betekent makkelijker, sneller en lichter werken.

Kies voor minder gewicht en meer resultaat.

Kies voor Strikolith O₂.

Strikolith®

Extreem licht.
Meer meters in minder tijd.
Werkt makkelijker.

LUNA^{O₂} SPACHTELPLEISTER

Inhoud emmer: **9 kg.** Verkrijgbaar in korrelgroottes **0,8 en 1,2 mm.**

- > Extreem lichtgewicht
- > Vlakke korrelstructuur
- > Zeer hoog rendement
- > Matte finish
- > Geschikt voor binnengebruik
- > Arbo- en gebruiksvriendelijk

APOLLO^{O₂} SPUITPLEISTER

Inhoud zak: **20 kg.**

- > Lichtgewicht
- > Hoog rendement
- > Afmeten niet nodig
- > Kalkvrij
- > COT 83.00 gekeurd
- > Arbo- en gebruiksvriendelijk

ORION^{O₂} SPACHTELPLEISTER

Inhoud emmer: **15 kg.** Verkrijgbaar in korrelgroottes **1, 1,5 en 2 mm.**

- > Extreem lichtgewicht
- > Damp-open
- > Zeer hoog rendement
- > Matte finish
- > Geschikt voor buitengebruik
- > Arbo- en gebruiksvriendelijk

MEER
INFORMATIE

STRIKOLITH.COM

+31 (0)162 514 750

Strikolith®

INHOUD

12

EXOSKELET MAAKT STUKADOREN STUK MINDER ZWAAR

Elf stukadoors testten in het NOA Afbouwcentrum een arm-ondersteunend exoskelet. De spieractiviteit werd door het dragen van een exoskelet met maar liefst 30% tot 40% verminderd.

14

NOA-LEDEN OVER ONDERNEMEN IN CORONATIJD

Afgelopen maand bevroegen secretariaatsmedewerkers een flinke selectie van NOA-leden over ondernemen in coronatijd: Hoe gaat het, waar moet op gelet worden en wat verwacht je van de komende tijd?

22

WAPEN JEZELF TEGEN KRIMPSCHEUREN

Juist nu de temperaturen weer behaaglijk worden en de meeste mensen hun vloerverwarming niet meer gebruiken, kan dat tot scheurvorming leiden in betonnen dekvloeren met een afwerking van beton ciré. Zelfs als keurig aan het opstookprotocol is voldaan, zo constateert TBA.

4 Van de voorzitter

5 NOA hoofdsectoren aan het woord

6 Portret van een gelukkige harde werker

8 NOW-regeling verlengd per 1 juni 2020

10 Tweets

11 Een gewaarschuwd mens...

12 Exoskelet maakt stukadoors een stuk minder zwaar

14 Ledenconsultatie over ondernemen in Coronatijd

17 NOA Verzekeringsdienst

18 Twee NOA-leden over hun relatie met Strikolith

20 TIO: probleemoplosser en aanjager van innovaties

22 Wapen jezelf tegen krimpscheuren

24 Onderzoek toont waarde van mkb voor de samenleving

26 Kort Nieuws

26 Nieuwe leden

Afbouwzaken verschijnt 10 keer per jaar

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of overgenomen in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Redactie

Erica van Aken
Jolanda Reede
Armand Landman
E afbouwzaken@noa.nl

Tekstverwerking, lay out en druk

Wilco Art Books
Vanadiumweg 8, 3812 PZ Amersfoort

NOA

Nieuweweg 226
3905 LT Veenendaal
Postbus 310
3900 AH Veenendaal
T 0318 - 54 73 73
www.noa.nl

VAN DE VOORZITTER

GER JAARSMA

"HET NIEUWE NORMAAL"

Mail
g.jaarsma@noa.nl

Twitter
[@gerjaarsma](https://twitter.com/gerjaarsma)

LinkedIn
Ger Jaarsma

Een dikke maand geleden schreef ik op deze plek hoe ongelofelijk snel de wereld was veranderd. Bijna vijf weken later gaat ons land voorzichtig weer van het slot en beginnen we beetje bij beetje te wennen aan “het nieuwe normaal”.

Om te peilen hoe het onze sector ver gaat in deze moeilijke tijden, hebben we vorige maand een telefonische enquête gehouden onder een flink deel van onze leden. Over de resultaten van ons onderzoek kunt u lezen op pagina 14 van dit magazine, maar ik gebruik deze plek om alvast een aantal opvallende zaken met u te delen.

Allereerst valt op dat de meesten van ons gelukkig nog hard aan het werk zijn. Weliswaar zijn er soms wat problemen met de toelevering van materialen en hebben sommigen van u te maken met (particuliere) opdrachtgevers die verbouwingen uitstellen omdat ze nu al weken thuis zitten of liever even wachten tot zekerder tijden. Maar over het algemeen bent u gelukkig (nog) aan het werk. Ook kunnen de meeste van onze lidbedrijven redelijk uit de voeten met de regels zoals we die in het bouw-

plaatsprotocol hebben afgesproken. Uw mensen reizen zo veel mogelijk apart, werken op 1,5 meter afstand en kunnen zich aardig aan de hygiëne-regels van het RIVM houden.

Maar er zijn ook uitzonderingen: opdrachtgevers die hun zaakjes minder goed voor elkaar hebben, te weinig voorzieningen treffen om regelmatig de handen te kunnen wassen en rond-uit smerige Dixi-toiletten. Aarzel niet om ons zulke zaken te melden, zodat we daar actie op kunnen ondernemen. Dat doen we ook richting Den Haag overigens, want het moge duidelijk zijn dat de vele regelingen die het kabinet in de eerste weken trof en die ondertussen een tweede fase zijn ingegaan niet altijd bij onze sector passen. We doen er alles aan om ervoor te zorgen dat de klap voor de afbouw niet alsnog komt, omdat de opdrachtenstroom na de zomer stopt of zelfs opdroogt. Het kan niet zo zijn dat de

afbouw - die in het bouwproces altijd als laatste aan de beurt is - bij de ruimhartige regelingen achter het net vist.

In dat licht is het overigens prachtig dat de Rijksgebouwendienst heeft aangekondigd werk ter waarde van 15 miljoen euro naar voren te halen en nog dit jaar te laten uitvoeren. En dat er een subsidieregeling komt om scholen en sportgebouwen op te knappen. En huiseigenaren die van plan waren hun woning te isoleren, worden aangemoedigd dat niet uit te stellen. Van 1 juni tot 31 december wordt niet 20 procent, maar 30 procent van de kosten vergoed.

Dat zijn hoopgevende berichten die er hopelijk voor zorgen dat niemand van ons straks gebruik hoeft te maken van welke noodmaatregelen dan ook.

Eric van der Zande
Voorzitter NOA hoofdsector
Vloeren & Terrazzo

NOA HOOFDSECTOREN AAN HET WOORD

VLOEREN & TERRAZZO

"AANPAKKEN!"

In mijn vorige episteltje op deze pagina in het eerste nummer van dit jaar stond de titel: 'Het jaar van de waarheid'.

Tsja...

Ik kon toen niet bevroeden - en u ook niet - dat 2020 inderdaad een jaar van de waarheid zou worden. Maar dan wel net iets anders dan dat ik me had voorgesteld.

Gelukkig zijn de meesten van ons nog redelijk aan het werk en afgezien van een enkele levering van materialen die vertraagd is, of een opdracht die is uitgesteld of juist naar voren gehaald, valt de schade in onze sector nog enigszins mee. Je zult een kroeg of een sportschool runnen, dan zijn de rapen nog een stuk gaarder dan bij ons.

Ik kondigde in januari ook de Vloerendag aan. Het kan u niet ontgaan zijn dat we die hebben uitgesteld tot op 24 september. Sommigen vinden dat gedurfd. Of zelfs onverantwoord en te vroeg. Ik niet. Sterker nog: volgens mij is het dé kans om te zien dat NOA een club is van uiterst creatieve en slimme ondernemers die zich niet uit het veld laten slaan door een probleempje meer of minder.

Ja natuurlijk, de Vloerendag 2020 op 24 september wordt een volstrekt andere vloerendag dan dat u van ons gewend bent. We worden namelijk groter dan ooit. Met meer vloeroppervlak, zodat iedereen meer ruimte heeft. Met eenrichtingsverkeer zodat niemand elkaar voor de voeten loopt. Met een nog veel groter buitenterrein dan normaal. En in plaats van een gezellige bruine kroeg bouwen we een enorm terras waar het minstens net zo gezellig is.

Ik denk dat het mogelijk is dat wij als afbouwers aan de rest van het land laten zien hoe je een dergelijk evenement op een verantwoorde wijze toch kunt laten doorgaan. En hoe mooi is het dat we dan ook nog de eerste van allemaal zijn? Wij zijn toch de NOA? Wij weten toch van aanpakken? Nou dan!

Tot 24 september!

PORTRET VAN EEN **GELU**

**‘DE TIJD GAAT ZO SNEL JOCHIE.
VOOR JE HET WEET BEN JE **71**’**

Tijdens de opnames voor de NOA-televisiecommercial op het ENKA-terrein in Ede viel ons een bijzondere en markante kerel op: vloeren- en terrazzowerker Gerard Maarschalkerweerd. Met zijn 71 lentjes drijft hij de spot met het begrip ‘zwaar beroep’. Bijna dagelijks trekt hij nog gewoon zijn werkkloffie aan en trekt hij er met zijn zoon Marco op uit om door heel Nederland terrazzovloeren te schuren, te restaureren en te leggen. Van stoppen wil hij niet weten: “Ik ben nog steeds hartstikke tevreden en zielsgelukkig.” Een les in duurzame inzetbaarheid.

“Veertien jaar was ik toen ik in 1963 voor het eerst met mijn opa meeging. En niet lang daarna ging ik met mijn eigen vader mee naar een klus bij een kolenboer. En ik weet nog goed dat die man tegen mijn pa zei ‘Wat heb je nou bij je? Kijk je uit dat hij niet doormidden breekt?’. Haha, tsja ik was nog een heel klein iel mannetje in een korte broek. Dat kun je nu niet meer voorstellen toch? Mijn kleinkinderen zijn nu 12 en bijna 14. Nou, die zie ik nog niet zo snel op een bouwplaats tekeer gaan. Die zijn druk met gamen. Ja, de tijden veranderen. Maar zoals mijn opa al zei: ‘Jochie, het leven is een rokie (sigaret, AL). Het is zo voorbij’. En daar heeft hij gelijk in. Tsjonge, wat vliegt de tijd. Voor je het weet ben je 71. ‘s Ochtends vroeg, voordat ik naar school ging, stond ik vaak al in de werkplaats specie te draaien. Vond ik mooi. En op een dag zei mijn opa: ‘Ga maar mee met Willem, dat was nog een echte ouderwetse handschuurder. Van hem heb ik het vak geleerd. En roken, dat leerde

hij me ook, stiekem op de fiets. Hahaha. In feite doe ik nog steeds wat ik al meer dan 55 jaar doe. Schuren, smeren, beuken en beulen. En mooi werk maken. Mensen blij maken met prachtige vloeren. En waarom zou je stoppen als je nog zoveel plezier hebt? En passie voor je ambacht! Wat moet ik anders dan? Achter de geraniums zitten? Nou, dan weet je zeker dat het snel is afgelopen. Dan zul je zien dat je meteen allerlei kwaaltjes krijgt. Nee hoor, laat mij maar lekker iedere dag naar het werk gaan. Ik werk graag samen met mijn zoon Marco. Dat die de zaak van mij heeft overgenomen zie ik als een prachtig cadeau. Nooit verwacht dat hij het zou doen en hem ook nooit die kant op geduwd. Hij wilde eigenlijk piloot worden. Maar ik vind het fantastisch dat hij al de 4e generatie Maarschalkerweerd is in ons bedrijf. Mijn opa is in 1920 begonnen, dus dit jaar bestaat onze terrazzoroots 100 jaar van vader op zoons. Prachtig toch? Ja, natuurlijk zou ik het uniek vinden als één van mijn

KKIGE HARDE WERKER

kleinzonen het stokje ook weer overneemt en de 5e generatie wordt. Maar het hoeft niet. Ze moeten doen wat ze leuk vinden en vooral gelukkig worden. Dat is het belangrijkste.”

Slijtage

Heb je van dat - zoals je zelf zegt - schuren, smeren, beuken en beulen nooit fysieke klachten gekregen? “Ja hoor, ik heb ook wel eens iets gehad. Een jaar of tien geleden hebben ze van vier nekwervels de punten afgeknipt. Stenose had ik: een vernauwing in de wervelkolom. Ik kon al een tijdlang mijn armen niet goed optillen. Slijtage natuurlijk. Maar uiteindelijk gaat alles vanzelf over. Ik ga niet zo snel naar een dokter. Ik weet nog dat ik bij de fysiotherapeut kwam en zei ‘trap mij maar eens even lekker los’. Waarop hij zei: ‘gaat u eerst maar eens naar de neuroloog’. Nou, toen hebben ze dus vier van die bogen uit mijn nek gehaald. Maar zes weken later was ik alweer aan het stampen op de bouw.”

Je passie volgen

“Mijn geheim? Altijd je passie volgen. Bij mij is dat vloeren leggen. En lekker en gezond eten. Van het leven genieten. Wandelen, fietsen. En vakantie vieren. Ik werk dan wel hard, maar ik ga ook veel op vakantie. Mijn vrouw en ik zijn echte zwervers. Overal zijn we geweest. Op dit moment zitten we trouwens ook in een vakantiehuysje in de bossen. Had ik al voor die hele corona-toestand geboekt. Nou, dan rijd ik dus na het werk naar dit huisje in de bossen: puur genieten. Dat is toch geweldig! Ik ben gezegend met een echte ondernemersvrouw. Ik ga naar het werk en sodemieter al het papierwerk op tafel. Zij zorgt ervoor dat ik kan

werken. En dat doet ze nog: dat meissie van 67 doet nog steeds de rekeningetjes. Soms samen met mijn dochter. We zijn echt een team samen, als familie. Het mooiste vind ik dat iedere dag een ander toneel is. Altijd weer andere mensen, andere omgeving. Je bouwt in al die jaren natuurlijk een gigantisch netwerk op. Ik kom soms wel eens op plekken waar ik vroeger ook al de vloer gemaakt heb. Trouwe klanten komen dan jaren later weer bij ons terug. Vind ik ook mooi: dankbare klanten. Natuurlijk hebben we prachtige vloeren gelegd in prestigeprojecten. Maar het mooiste is toch als je een keukenvloertje bij een particulier legt en dat die dan staat te springen van blijdschap.”

Klappen

“En ja hoor, soms maak je ook rottigheid mee. Tuurlijk. Er zijn ook hele gemene mensen. Die je op je hart trappen. Maar dan denk ik altijd aan wat mijn vader zei: ‘we hebben brede schouders en we laten ons er niet onder werken’. Maar ja hoor, ik heb ook klappen gehad in het leven. Dat mag je best weten. Maar zolang het goed gaat, gaat het lekker goed. Ik ben dagelijks onder de mensen. Ik mag dagelijks doen wat ik het allerleukst vind. Heb altijd mijn passie kunnen volgen. Het is toch wat anders als je iedere dag van 9 tot 5 op een kantoor zit en werk alleen maar ziet als een manier om geld te verdienen. Dan snap ik dat je er op een gegeven moment genoeg van hebt. Maar ik niet. Natuurlijk ben ik ook wel eens moe. Maar als ik dan ‘s avonds naar ons huysje in de bossen rijd en over mijn schouder kijk, ben ik toch vooral hartstikke tevreden en zielsgelukkig. Dat ik het geluk heb dat ik op mijn 71ste nog vloertjes mag smeren. Snap je wat ik bedoel? Ja toch?”

NOW-REGELING VERLENGD PER 1 JUNI 2020

Hoewel de problemen in de afbouwsector door de coronacrisis tot op heden nog mee lijken te vallen, hebben veel werkgevers vanwege de crisis en de (verwachte) omzetsdaling een tegemoetkoming in de loonkosten aangevraagd bij het UWV in het kader van de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW).

Werkgevers kunnen een aanvraag voor een tegemoetkoming in de loonkosten indienen bij het UWV voor een periode van drie maanden, die eenmalig verlengd kan worden met nog eens drie maanden. Die regeling is namelijk per 1 juni 2020 verlengd voor vier maanden tot 1 oktober 2020. Het is nu ook duidelijk welke nadere voorwaarden hieraan worden gesteld en wat de wijzigingen zijn ten opzichte van de eerste tranche van de NOW-regeling.

Voorwaarden en wijzigingen NOW-regeling 2.0

In de verlengde NOW-regeling geldt nog altijd dat werkgevers, die te maken hebben met tenminste 20% verwacht omzetverlies, bij het UWV een tegemoetkoming in de loonkosten voor deze periode kunnen aanvragen ter hoogte van maximaal 90% van de loonsom. De omzetsdaling wordt vastgesteld over een viermaands periode die start op 1 juni, 1 juli, 1 augustus of 1 september 2020.

Welke aanpassingen ten opzichte van de huidige NOW-regeling zijn er doorgevoerd?

- De referentiemaand voor de loonsom is voor het tweede tijdvak vastgesteld op maart 2020 (peildatum 15 mei);
- Het uitgangspunt om geen ontslag aan te vragen blijft gehandhaafd, maar de boete op de terugbetaling van de subsidie komt te vervallen. Dit geldt echter niet als een bedrijf meer dan 20 werknemers (ineens) wil ontslaan. In dat geval moet er een akkoord zijn met de vakbond of een andere personeelsvertegenwoordiging. Als die ontbreekt, volgt er in dat geval een korting (lees: boete) van 5% over het totale subsidiebedrag;
- Aan werkgevers wordt in NOW 2.0 de inspanningsverplichting opgelegd om hun werknemers te stimuleren een ontwikkeladvies aan te vragen of scholing te volgen voor behoud van werk;
- Over 2020 en tot en met de aandeelhoudersvergadering in 2021 mag geen dividend of bonus worden uitgekeerd en mogen er geen eigen aandelen worden ingekocht, wanneer er sprake is van een steunbedrag op of boven het bedrag waarvoor een accountantsverklaring vereist is. Voor werkmaatschappijen, die als onderdeel van een concern een NOW-subsidie hebben gekregen, geldt dit drempelbedrag niet. Zij moeten zich hier altijd aan houden;
- De opslag op de loonkosten wordt verhoogd van 30% naar 40%.

Referentiemaand maart 2020

In het tweede noodpakket wordt maart 2020 de referentiemaand voor de loonsom waar de NOW-subsidie op gebaseerd is.

Bedrijfseconomisch ontslag

In de NOW 2.0 blijft de correctie op de subsidie bij bedrijfseconomisch ontslag bestaan, maar de subsidie wordt niet meer extra verlaagd. Feitelijk komt hiermee de ontslagboete te vervallen. Bedrijven verklaren bij de nieuwe NOW-aanvraag wel dat zij overleggen met vakbonden als zij voor meer dan 20 medewerkers bedrijfseconomisch ontslag willen aanvragen. Dit sluit aan bij de regelgeving rondom collectief ontslag. Ook blijft de wettelijke bescherming bij ontslag gewoon van kracht. Als een akkoord met vakbonden of andere personeelsvertegenwoordiging ontbreekt, volgt een boete van 5% over het totale subsidiebedrag. Voor bedrijven die minder dan 20 medewerkers (ineens) moeten ontslaan, geldt deze boete niet.

Inspanningsverplichting werkgevers

Werkgevers die de NOW aanvragen worden verplicht om hun werknemers te stimuleren om aan bij- en omscholing te gaan doen, zodat werknemers zich kunnen aanpassen aan de nieuwe economische situatie. Werkgevers leggen hier bij aanvraag van de NOW 2.0 een verklaring over af. Om werkgevers en werknemers daarbij te helpen, trekt het kabinet 50 miljoen euro uit voor het crisisprogramma NL leert door, waar mensen vanaf juli kosteloos online scholing en ontwikkeladviezen kunnen volgen.

Bonussen, eigen aandelen en dividend

Een bedrijf dat gebruik maakt van de verlenging van de NOW mag over dit jaar geen winstuitkering aan aandeelhouders doen, geen bonussen aan het bestuur en de directie uitkeren en geen eigen aandelen inkopen. Bonussen aan gewone medewerkers, die horen bij de normale beloningssystematiek zijn wel toegestaan. Voor concerns geldt een dergelijke voorwaarde al voor de eerste regeling.

Opslag werkgeverslasten

Daarnaast wordt in de NOW-regeling van het tweede noodpakket de vaste (forfaitaire) opslag voor onder andere vakantiegeld, pensioenpremie en andere werkgeverslasten verhoogd van 30% naar 40%. Daarmee wordt vanuit de NOW ook een bijdrage geleverd aan andere kosten dan de loonkosten om werkgevers nog meer te ondersteunen de werkgelegenheid te behouden.

Aanvraag indienen

Zoals het er nu naar uit ziet, kunnen aanvragen voor de NOW 2.0 regeling vanaf 6 juli 2020 bij het UWV worden ingediend tot uiterlijk 30 september 2020.

Overige wijzigingen en maatregelen

Naast het verlengen van de NOW-regeling, zijn er nog een aantal wijzigingen doorgevoerd:

- **Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO):** met deze regeling konden zelfstandig ondernemers bij de gemeente een uitkering aanvragen van maximaal € 1.500,- (voor paren) of € 1.050,- (voor alleenstaanden) waarbij het vermogen en/of inkomen van de partner niet mee geteld werd. Deze regeling is ook per 1 juni 2020 voor vier maanden tot 1 oktober 2020 voortgezet, maar nu wordt het inkomen van de partner wel meegeteld. Als het inkomen dan boven het sociaal minimum ligt, bestaat er geen recht op een uitkering.
- **De Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS):** met deze regeling konden ondernemers uit de aangewezen sectoren (vastgestelde SBI-codes) eenmalig een bedrag van € 4.000,- krijgen. Deze regeling wordt niet voortgezet en is dus vervallen. Hiervoor in de plaats komt de regeling Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL).
- **Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL):** deze tegemoetkoming is voor bedrijven met maximaal 250 medewerkers, die meer dan 30% van hun omzet hebben verloren door de coronacrisis, om (een deel) van hun vaste lasten te kunnen betalen. Aanvragen kunnen vanaf medio juni 2020 bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) worden ingediend. De regeling geldt voor de periode van 1 juni tot en met 30 september 2020. Het gaat om vaste kosten die steeds doorlopen, zoals huur, pacht, onderhoud, verzekeringen, leasecontracten en abonnementen. Loonkosten horen hier niet bij. Die worden gecompenseerd door de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW). De tegemoetkoming wordt gebaseerd op het totale omzetverlies. Van het omzetverlies wordt het percentage vaste lasten berekend. Van dat percentage vaste lasten wordt een deel gecompenseerd. De exacte berekening per sector wordt nog uitgewerkt. Ondernemers die gebruik maken/maakten van de TOGS-regeling op basis van de lijst met SBI-codes kunnen hier ook gebruik van maken. Een bedrijf krijgt maximaal € 50.000,- over vier maanden. Maar zoals het er nu naar uit ziet, is deze regeling helaas niet van toepassing voor bedrijven in de afbouwsector.

Uitstel betaling belasting ook verlengd

De Belastingdienst verleent langer uitstel van betaling aan ondernemers. Terugbetalen hoeft pas weer vanaf 1 oktober. Eventuele verzuimboetes voor het niet op tijd betalen, hoeven niet te worden voldaan. De belastingrente en invorderingsrente voor alle belastingmiddelen zijn tot 1 oktober 2020 verlaagd naar 0,01%. Ook andere belastingmaatregelen uit het eerste steunpakket, zoals een versoepeling van het urencriterium voor zzp'ers en de betaalpaus voor hypotheekverplichtingen, zijn tot 1 oktober 2020 verlengd.

Als u uitstel aanvraagt, krijgt u bij de eerste aanvraag direct vier maanden uitstel van betaling. Daarvoor hoeft u maar één keer een verzoek in te dienen (voor uitstel van alle belastingsoorten). U kunt ook voor een langere

periode uitstel aanvragen. In dat geval moet u verklaren geen dividenden en bonussen uit te keren, of eigen aandelen in te kopen. Met die regel wil de Belastingdienst ervoor zorgen dat zoveel mogelijk geld in de bedrijven blijft.

NOW 3.0

De economische gevolgen van de coronacrisis zijn groter en duren langer dan gehoopt en misschien zelfs in eerste instantie verwacht. Vandaar dat de regering besloten heeft tot verlenging van steunmaatregelen voor bedrijven. Hoewel het natuurlijk goed is dat bedrijven

in deze tijden ondersteund worden, rijst vooral in de bouw en afbouw de vraag wat er nog aan ondersteunende maatregelen zal zijn richting eind 2020 en 2021. Dat zijn de verwachte tijden dat in onze sectoren opdrachten opdrogen. Dergelijke problemen zijn dan feitelijk ook het gevolg van de coronacrisis. NOA is daarom regelmatig in overleg met de diverse ministeries over mogelijke vervolgmaatregelen, zoals een NOW 3.0. Uiteraard houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen hieromtrent. Als u nog vragen heeft, kunt u altijd contact met het secretariaat opnemen.

TWEETS

Wereldwijd worden er miljoenen tweets per dag verstuurd! Ook over de Afbouw wordt volop getwitterd. Wij maakten een selectie uit berichten die de afgelopen maand(en) zijn ge(re)tweet.

MR. FRANK VISSER DOET UITSpraak?

Wat doe je als bedrijf als er een uitnodiging in de mail verschijnt om mee te doen met het programma Mr. Frank Visser doet uitspraak? Een cliënt van mij ontving zo'n uitnodiging en wilde daarover advies. Het betrof een gietvloer die kort na aanbrengen veel bubbels vertoonde. Er is een deskundige bij geweest die heeft vastgesteld dat er vochtanvoer was vanuit de ondergrond. Daarop is door de cliënt aansprakelijkheid afgewezen en daar is niet meer op gereageerd, tot dus de oproep om mee te doen met het programma. Voor de cliënt was er dus helemaal geen geschil; althans niet waar zij vanaf wist en was dit medium niet de juiste manier om het op te lossen.

Maar, wat doe je als bedrijf in zijn algemeenheid als er een dergelijke uitnodiging komt. Het lijkt me goed u daar nader over te informeren. Uw optreden kan u publiciteit opleveren en mogelijk ook positieve reclame. Evengoed kan dat ook negatief voor u uitpakken, met evenzo commerciële consequenties. Buiten de commerciële voors en tegens voor deelname aan een dergelijk TV programma, zitten er ook zeker juridische consequenties aan. Als u deel zou willen nemen aan een dergelijk programma, dan is de uitspraak bindend. Er wordt geen vonnis gewezen, maar een zogenoemd bindend advies opgesteld. Beide partijen geven vooraf toestemming om dat bindend advies op te stellen en leggen zich erop vast dat zij zich aan dat bindend advies zullen houden.

Pech?

Je kunt achteraf ook niet alsnog naar de rechter om een nader oordeel te krijgen. Er is geen mogelijkheid om een andere instantie te vragen om het oordeel te heroverwegen, zoals dat in de rechtspraak en bij arbitrage vaak wel kan in een zogenoemd hoger beroep. Ben je het achteraf niet eens met de mening van de deskundige of hoe Frank Visser dat heeft geïnterpreteerd, dan is het pech hebben.

Bindend advies

Overigens is het niet heel uitzonderlijk om een bindend advies aan te vragen. Dat gebeurt ook bij een procedure bij de Geschillencommissie of als partijen bijvoorbeeld samen een deskundige vragen om een bindend oordeel te geven. Waar u er echter bij de

Geschillencommissie van verzekerd bent dat een deskundige van TBA onderzoek doet, weet u bij het meedoen met het programma niet of er een deskundige wordt gevraagd en mogelijk ook niet welke.

Kortom, of u uw lot in handen wil leggen van mr. Frank Visser of de nieuwe rijdende rechter, mr. John Reid is aan u. Onthoud dat als u meedoet u gebonden bent aan de uitspraak die wordt gedaan.

Ingeborg van Leusden

Van Gorcom advocaten

T 0318-500001

E leusden@vangorcomadvocaten.nl

W www.vangorcomadvocaten.nl

EXOSKELET

Afgelopen december testten elf stukadoors in het NOA Afbouwcentrum een arm-ondersteunend exoskelet. Het was het sluitstuk van een wetenschappelijk onderzoek dat TNO in samenwerking met Knauf uitvoerde en bedoeld om het fysiek zware werk van stukadoors te verlichten. Inmiddels zijn de testresultaten bekend en heeft TNO de uitkomsten gepresenteerd. De spieractiviteit werd door het dragen van een exoskelet met maar liefst 30 tot 40 procent verminderd. Rob van Groningen, directeur van Knauf Nederland, licht de uitkomsten toe.

Waarom werkt Knauf mee aan dit onderzoek?

“Knauf is al sinds de jaren ‘60 betrokken bij de stuka-doorsmarkt en ook wij zien natuurlijk dat het een fysiek zwaar beroep is. Veel stukadoors hebben al op jonge leeftijd schouder- en rugklachten. We denken daarom graag mee over hoe we het werk lichter kunnen maken. In het verleden hebben we al stappen gezet door onze producten lichter te maken, later hebben we geïnvesteerd in gipsspuitmachines zoals de Ritmo en nu dus in onderzoek naar een exoskelet. In een eerdere fase hebben we ook blokkenstellers en plafond- en wandmonteurs betrokken bij het onderzoek en nu dus de stukadoors. Overigens niet alleen uit maatschappelijke betrokkenheid en om de duurzame inzetbaarheid van stukadoors te verhogen, maar ook omdat we een direct belang hebben. De instroom van jonge stukadoors is al jarenlang lager dan de uitstroom en tegelijkertijd zien we de vraag ieder jaar groeien. Je zou dus kunnen zeg-

gen dat de productiviteit per stukadoos ieder jaar toeneemt. Dat kan alleen met goede hulpmiddelen.”

Wat zijn de belangrijkste conclusies uit het onderzoek?

“De metingen die TNO in december bij elf stukadoors heeft gedaan, wijzen uit dat de spieren die bijdragen aan het heffen van de arm het meeste baat hebben bij de ondersteuning door het exoskelet. Voornamelijk de schouder- en bovenarmspieren Trapezius, Deltoideus Medialis en Deltoideus Anterior vertoonden verminderde spieractivatie. De hoogste spieractiviteit werd zonder exoskelet gemeten tijdens het messen van het plafond. Bij het messen met ondersteuning van een exoskelet nam de spieractiviteit bij de onderzochte schouder- en armspieren af, met respectievelijk 30%, 38% en 30%. Ook tijdens de overige activiteiten werden reducties in spieractiviteit aangetoond.”

MAAKT STUKADOREN EEN STUK MINDER ZWAAR

Vervolgonderzoek

TNO testte in samenwerking met Knauf de effectiviteit van een arm-ondersteunend exoskelet bij werkzaamheden van stukadoors. De tests vonden plaats in een gecontroleerde omgeving waar stukadoors tijdens het stucen nauwkeurig werden gevolgd. Metingen wezen uit dat bij stukadoors met een exoskelet de spieractiviteit van de armen tot 30%-40% minder was. De stukadoors ervoeren zelf ook een lagere belasting wanneer het exoskelet gedragen werd. Het geteste exoskelet ondersteunt de arm, met een veermechanisme, bij werk met geheven armen. Het ondersteunende effect ervan werd eerder aangetoond in laboratoriumstudies, maar nog niet eerder in praktijksituaties. Tijdens de testdagen in de praktijkhal van NOA, hebben elf stukadoors een muurtje en een plafond gestuct, één keer met en één keer zonder een exoskelet. De taken die geobserveerd werden, betroffen het aanbrengen van het gips, afreien en messen bij zowel de muur als het plafond. Michiel de Looze, onderzoeksleider van TNO hoopt dat hij in de toekomst nog uitgebreider onderzoek naar het exoskelet kan doen. "Uit onze testen blijkt dat stukadoors baat hebben bij het gebruik van een exoskelet en dat zelf ook ervaren. Graag zouden we in de toekomst een uitgebreider vervolgonderzoek doen zodat we het effect op vermoeidheid, productiviteit en gezondheidseffecten over een langere periode kunnen monitoren."

Het werk wordt dus daadwerkelijk lichter?

"Dat klopt. En dat geven de deelnemende stukadoors zelf ook aan. Voor alle taken, behalve het aanbrengen van gips op de muur, vonden ze de ervaren belasting lager wanneer het exoskelet gedragen werd. Sterke afnames in de ervaren belasting werden voornamelijk bij het werken aan het plafond gevonden: tijdens het messen van het plafond ging de ervaren belasting van 'een beetje zwaar' tot 'zwaar' zonder exoskelet naar 'erg licht' bij het dragen van een exoskelet."

Zijn er ook nadelen aan het dragen van een exoskelet?

"Ja, het is best een onhandig ding om aan te trekken, zeker als je in je eentje bent. En het kan nogal warm zijn om het te dragen en in sommige gevallen beperkt het de bewegingsvrijheid. Het exoskelet moet ook nog specifiek voor de stukadoor doorontwikkeld worden. Maar nu al gaven tien van de elf stukadoors aan dat de voordelen sterker wogen dan de nadelen en de elfde vond de voordelen even sterk wegen als de nadelen."

Op social media werd in december door veel stukadoors nogal smalend gedaan over de test. Het past blijkbaar niet zo goed bij hun stoere imago.

"Dat is inderdaad een aandachtspunt bij hoe we dit in de markt moeten zetten. We zullen hele goede rolmodellen moeten vinden die kunnen uitleggen dat je heus geen mietje bent als je een exoskelet gebruikt bij zwaar werk. Want uiteindelijk wil je dat stukadoors hem zo jong mogelijk gaan dragen. Maar zo ver zijn we nog niet. Verder onderzoek en meer testen in de markt zullen moeten uitwijzen bij welke handelingen optimale ondersteuning kan worden geboden en hoe het exoskelet toegepast kan worden in de dagelijkse praktijk. Hoe gedraagt zo'n hulpmiddel zich als het vies wordt bijvoorbeeld? En hoe kunnen we het makkelijker maken om hem aan te trekken?"

Dit was een Nederlands onderzoek. Is er in de andere landen waar Knauf actief is ook interesse?

"Ja, in Duitsland en België volgen ze ons met belangstelling. En je ziet ook wel belangstelling vanuit andere beroepen. In de automotive is het gebruik bijvoorbeeld al heel normaal."

Er zijn meerdere fabrikanten van exoskeletten. Er is er maar één getest. Waarom is dat?

"We zijn inderdaad door meerdere leveranciers benaderd. TNO heeft uiteindelijk voor dit model gekozen. Maar ik acht het aannemelijk dat de andere merken net zo goed werken. Ik denk ook dat de markt zich zal blijven ontwikkelen. Maar in je onderzoek wil je niet teveel variabelen. Dat maakt het lastiger om eenduidige conclusies te trekken."

ALLE CREATIVITEIT IS NODIG OM CORONATIJD TE OVERLEVEN

LEDENCONSULT

Afgelopen maand bevroegen secretariaatsmedewerkers een flinke selectie van NOA-leden over ondernemen in coronatijd: Hoe gaat het, waar moet op gelet worden en wat verwacht je van de komende tijd? Nu lukt het verreweg de meeste afbouwbedrijven nog prima om hun werkzaamheden uit te voeren. Maar er zijn ook oprechte zorgen over de continuïteit op de langere termijn.

Steekproefsgewijs werden NOA-leden telefonisch gevraagd naar hun huidige situatie en de verwachtingen. De bereidheid om mee te werken aan deze ledenbevraging was groot. Ondernemers wilden hun mening geven over hun huidige situatie én de verwachtingen. Iedereen is er intensief mee bezig! Niet alleen de ondernemer zelf, ook de werknemers zien de ernst van de situatie in, denken mee en gaan flexibel om met de onwerkelijke wereld waarin we terecht zijn gekomen. Er zijn creatieve oplossingen bedacht. In het algemeen blijken afbouwers in deze coronatijd nog goed in staat om aan het werk blijven. “We zijn natuurlijk altijd al gewend om flexibel en creatief ons te werk te doen”, werd menigmaal gezegd.

Wikken en wegen

Veel NOA-leden zijn druk met kleinere klussen. Er wordt gesignaleerd dat vooral opdrachtgevers van grote projecten afwachtend zijn. Ook veel particulieren stellen hun opdrachten uit. Ze zijn huiverig voor infectie, of werken ineens thuis en schorten daarom de

werkzaamheden liever op. Daarentegen zijn er nu veel projecten in scholen, kantoorgebouwen en soms zelfs in de horeca naar voren getrokken. Al wordt vooral in de horeca ook gemerkt dat het voor opdrachtgevers wikken en wegen is; wel of niet verbouwen? “Nu is dé tijd, maar als de coronacrisis lang gaat duren, overleven we het niet...” NOA-ondernemers hebben begrip voor die afwegingen, want ze voelen zelf ook de onzekerheid.

Geen grip op de situatie

Ondervraagden geven aan dat het nu een flinke management uitdaging is: het is een chaotische tijd en mensen reageren heel verschillend op de situatie. Zowel werknemers als klanten vragen extra aandacht, om de (on)mogelijkheden van het werk door te nemen. Ook spraken we mensen die zelf ziek zijn geweest, of coronagevallen in de familiale of werksfeer hadden. Verhalen waar we stil van werden. Door de coronatijd ervaren afbouwondernemers extra mentale druk. Vooral het gevoel ‘geen grip te hebben op de situatie’ maakt het lastig.

ATIE

Je zult je in deze tijd **gespecialiseerd** hebben voor **afbouwwerkzaamheden** in **ziekenhuizen**...

Sinds **corona** heb ik echt hele **creatieve** **complottheorieën** gehoord. **Qua werk** ondervind ik **geen gevolgen**, maar wel als het gaat om de **aanvoer** van **materiaal**.

Ik werk nu veel in het **buitenland**. Het lijkt wel of iedereen **gips** aan het **hamsteren** is.

Kreeg daar **vrijstelling** voor. Wat een **goed initiatief** om hierover te bellen.

In Nederland vielen **veel projecten stil**, We worden door NOA goed op de **hoogte** gehouden en zijn **blij** met alle **info**.

maar in het buitenland is wel vraag naar **gietsvloeren**.

Jammer dat ik in de hotels **geen eten krijg**, maar ik mag **niet klagen**, Het **bonnenwerk** ligt **plat**.
ik ben lekker aan het werk

Dat kunnen we niet vaak zeggen, maar nu mogen we ons **gelukkig prijzen** dat we in de **bouw werken**!

Ik wil wel goede **vakmensen overnemen** Mijn **personeel** reageert heel **divers** in deze crisis:
van bedrijven die ze **niet meer kunnen betalen?** de **een** zegt net als de kappers wel **lekker thuis** te willen zitten,

de **ander loopt nog harder** omdat hij blij is **door** te kunnen **werken...**

Wat **NOA** voor me kan doen? Mijn **zonen** pakten allerlei **werkzaamheden over**, toen ik thuis moest gaan werken. Het is verbazend hoe goed ze **omgaan** met het

Nou, maak gerust wat **geld** over, **Grafwerk** wordt door **administratieve werk**, dus dat gaan we mooi

het wordt **goed besteed** **klanten** allemaal **niet meer terug veranderen!**

Hoe ik in mijn **werk** zit? **uitgesteld**.

Deze week nog en **volgende EIB** moet **niet** van die **negatieve verwachtingen** naar buiten brengen!

week, maar dan is het **eigenlijk** wel **op...** Daardoor houden **investeerders** de **hand** op de **knip**.

Terwijl wij ons **snel aanpassen** aan de **nieuwe werkelijkheid** en gewoon door kunnen.

We teren in op ons **eigen vermogen**. De **NOW-regeling** moet **anders** ingevuld worden.

Buffers zijn er toch om **écht te** **We zijn zuinig** op onze mensen.

ondernemen en niet om dit soort zaken op te vangen. **Ik weet ook wel dat we minder resultaat** zullen maken, **Nu wordt gekeken naar omzet**,
maar als we de **rust bewaren** en hier **gezond** doorheen komen, dan komt alles goed. **die een bedrijf heeft.**

We **slaan** helemaal **door!** **Daardoor klopt** het beeld **niet**.

Angst is een **machtsmiddel**. **Maxime Verhagen** heeft vast nog nooit een **boodschap** op een **bouwdixi** gedaan, anders had hij er zijn **leden** wel op **aangesproken**.

Bij het **mes** op de **keel** kiest iedereen voor zichzelf... **Qua hygiëne** valt er op de **bouwplaats** nog heel wat te winnen...

Mijn **omzet** is met 80% **gekelderd**, maar ik kan mezelf

in de spiegel aankijken en ben **geen graaiër**, die wil profiteren van **overheidscentjes**.

Proberen iedereen aan boord te houden

Ook wordt aangegeven dat ZZP-ers en flexwerkers nu de dupe zijn. Daar waar mogelijk zetten ondernemers ze toch nog in. Er is een grote solidariteit. “We steunen elkaar en hebben elkaar nodig. Men moet er echt niet aan denken om eigen personeel te ontslaan. Daarentegen spraken we ook een ondernemer zonder personeel, die pas een paar maanden geleden zijn eigen onderneming was gestart en net lid was van NOA: “Ik heb wel werk, maar maak me echt grote zorgen. In opstartfase is dit de ergste nachtmerrie die je kunt hebben!”

Noodmaatregelen amper gebruikt

Toch is door bijna geen van de ondervraagden tot nu toe gebruik gemaakt van de noodmaatregelen van de overheid, zoals de bijzondere bijstand of NOW-regeling. Een aantal ondernemers geven aan dat dit komt, omdat ze niet de juiste SBI-code hebben en daarom niet in aanmerking komen. “Kan NOA daar wat aan kunnen doen?” De meeste ondervraagden leiden omzetverlies. Werkzaamheden moeten door de coronamaatregelen anders worden aangepakt. Andere ondernemers zijn nu drukker dan normaal. En het viel ons bij de bevraging vooral op dat afbouwers weinig klagen, nuchtere werkers zijn en de handen uit de mouwen steken. Ze zijn blij dat de sector geen lockdown heeft.

Oprechte en grote zorgen

Maar er zijn wel degelijk grote zorgen: Het is voor veel afbouwondernemers nu al moeilijk om aan de juiste materialen en grondstoffen te komen. De import van bijvoorbeeld natuursteen uit China en India komt mondjesmaat weer op gang, maar leveringen uit heel veel andere landen hebben vertraging. En gipsblokken uit België, Duitsland en sommige producten uit Italië worden daarbij het vaakst genoemd. Over de werkvoorraad na de bouwvak hebben veel bedrijven twijfels. De opdrachtenstroom moet sneller terug op het oude niveau komen. Er moeten veel meer vergunningen worden afgegeven en aanbesteed worden. “Het kan toch niet waar zijn, dat als wij straks noodmaatregelen van de overheid nodig hebben, de potjes leeg, of de regelingen opgedoekt zijn?” Ook wordt er tandenknarsend gekeken naar projecten die

door de stikstof- of PFAS-problematiek zijn stilgelegd. “Daar heb ik meer last van dan van corona”, wordt soms aangegeven in de gesprekken. De overheid moet de noodsituatie onderkennen en toestaan dat die projecten weer kunnen worden voortgezet.

Wat kan NOA doen?

Ook hebben de ondernemers volop suggesties om aan te stippen bij lobbywerkzaamheden, of tijdens gesprekken met andere brancheverenigingen. Gemeenten en woningbouwcorporaties kunnen maatregelen nemen waardoor er meer mogelijk is. Er wordt (te) veel afgewacht, terwijl we in goed overleg en met de nodige aanpassingen heel veel werkzaamheden kunnen uitvoeren. “En als jullie ze dan toch spreken, heb het dan ook over de hygiëne op de bouw: toiletgroepen en schafketen zijn vies en warm water en zeep zijn niet verkrijgbaar. Dixi’s zullen we maar helemaal niet noemen...”

Met leveranciers kan bekeken worden, dat er niet wordt gehamsterd, maar evenredig wordt bevoorraadt. En veelgenoemd is ook de betalingsmoraal van opdrachtgevers: sommige aannemers vallen positief op en betalen ineens sneller, maar er wordt ook regelmatig genoemd dat men al extra moeite moet doen om betaald te krijgen. Een oproep om netjes binnen de gestelde termijn te betalen, zou goed zijn.

Overheid nu aan zet

De ondernemers balen ervan dat de zorgvuldig opgebouwde buffers hoogstwaarschijnlijk opgaan aan de coronacrisis. “Terwijl we die voor investeringen hadden kunnen gebruiken.” En er is vrees dat straks alle overheidspotjes leeg zijn. “Als afbouw komen we altijd in de laatste fase op de bouwplaats. Dat geldt ook bij crises. Als veel sectoren weer in opbouw zijn, vallen bij ons pas de zware klappen.” De politiek moet er van worden doordrongen dat bepaalde noodmaatregelen moeten worden verlengd, of - beter nog - aangepast. En de overheid zou opdrachtgevers nú moeten stimuleren om te bouwen, zodat de economie blijft draaien.

AANDACHT VOOR ZONNEPANELEN

Veel particulieren, maar ook steeds meer bedrijven, zijn in de loop van de tijd overgegaan tot aanschaf van zonnepanelen of overwegen dit te gaan doen. Al dan niet gedreven door financieel voordeel en/of klimatologische bewustwording.

Wat de reden van de aanschaf ook is, u dient alert te zijn op een aantal aspecten die van belang zijn. Allereerst de vraag of de constructie van het gebouw sterk genoeg is. Bij nieuwbouw wordt meestal het extra gewicht van de zonnepanelen meegenomen in de constructieberekening. Bij bestaande gebouwen is er vaak geen rekening mee gehouden. Dus zal een constructeur alsnog deze berekening moeten maken. Voorts zal de aanwezige dakbedekking minimaal dezelfde levensduur moeten hebben als het aan te leggen systeem. Verder zijn zaken als ventilatie, onbrandbaar onderlaag materiaal en vlamboogdetectie belangrijke aandachtspunten.

Zonnepanelen verzekeren

Verzekeringstechnisch zal per situatie door verzekeraars worden beoordeeld of zij panden met zonnepanelen nog willen/kunnen verzekeren en zo ja onder welke voorwaarden. Dit verschilt per verzekeraar. Hetgeen wel duidelijk is dat het gebruik maken van een erkende en betrouwbare installateur sterk aan te bevelen is. En dat deze installateur de relevante keuringsrap-

porten, respectievelijk NEN opleveringsbewijzen, kan overleggen. Heeft u uw verzekeraar nog niet in kennis gesteld van de aanwezigheid of het voornemen van plaatsing van zonnepanelen, zet dit dan zo spoedig mogelijk in gang. Dit om teleurstellingen bij een mogelijke schade te voorkomen.

Risicoverzwaren

Waar verzekeraars zo maar gevoelig (lees zwart/wit) in kunnen zijn, is de omschrijving van de bestemming van het gebouw. Een verzekeringnemer heeft vaak op basis van polisvoorwaarden de plicht om wijzigingen in het risico te melden. De verzekeraar heeft dan de gelegenheid om het risico opnieuw te beoordelen en de premie en voorwaarden te herzien. Blijft de melding uit dan kunnen ze een mogelijke schade afwijzen. Dit kan alleen als de verzekeraar kan aantonen dat zij het zwaardere risico niet zou hebben verzekerd als zij hiervan op de hoogte zou zijn geweest. Van risicoverzwaren kan bijvoorbeeld sprake zijn als een gebouw wordt verhuurd aan studenten of aan seizoenarbeiders/

arbeidsmigranten. Maar ook een in gebruik zijnde pand dat leeg komt te staan dienen verzekeraars door te krijgen. Essentie is dat geen enkele verzekeraar bij schade geconfronteerd wil worden met een onverwachte situatie. Dit kan resulteren in een discussie waarbij een schade mogelijk niet wordt uitgekeerd.

Omschrijving werkzaamheden

Overigens geldt bovenstaande ook voor de omschrijving van uw werkzaamheden binnen uw bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. Wij zien zeker in tijden van de coronacrisis dat ondernemers creatief zijn in het zoeken naar nieuwe of aanvullende bronnen van inkomsten. Ook hierbij ons advies om verzekeraars hiervan op de hoogte te stellen.

Dirkjan van Leeuwen

NOA Verzekeringsdienst

T 030-25 49 137

E dirkjan.vanleeuwen@wuthrich.nl

W www.wuthrich.nl

Twee NOA-leden over hun relatie met **Strikolith**

‘Strikolith staat naast je’ vermelden de verkoopfolders en de website van de fabrikant en leverancier van gevel-, wand- en plafondafwerkingen uit Raamsdonksveer. Het blijkt geen loze kreet, zo kunnen twee NOA-leden beamen. Zowel Strico BV als LT Afbouw werken naar alle tevredenheid met de producten van Strikolith. “Ze luisteren, zijn goed benaderbaar en denken mee in oplossingen.”

**‘ZE STAAN DIRECT VOOR
JE KLAAR EN GEBRUIKEN
ONZE FEEDBACK’**

Jerry Couwenberg van het in Waardenburg gevestigde wand- en plafondafwerkingsbedrijf Strico BV hoeft niet lang na te denken over de vraag waarom hij graag met producten van Strikolith werkt. “De goede bereikbaarheid van de medewerkers en het meedenken in oplossingen”, antwoordt hij meteen. “We hebben in het verleden ook wel met andere merken gewerkt, en soms schrijft een opdrachtgever dat ook nog wel eens voor, maar over het algemeen zijn we hier heel trouw aan het merk.” Datzelfde geldt voor Mark Lichtenbelt, directeur bij LT Afbouw uit Lisse. “De prijs-kwaliteitverhouding is gewoon goed. Bovendien is het prettig materiaal om mee te werken.”

Testen

Couwenberg begon een paar jaar geleden met het testen en uitproberen van Strikolith spack- en spuitpleisters en hij merkte dat medewerkers van de fabrikant direct langskwamen als er iets aan de hand was. “Het is een betrekkelijk klein bedrijf met korte lijnen. En ze luisteren goed. Zodoende hebben we veel meegedacht over de ontwikkeling van de perfecte spack- en spuitpleisters. We hebben veel voor ze getest en ze doen altijd iets met onze feedback.”

Ook bij LT Afbouw werken ze graag mee als Strikolith een nieuw product wil testen. Lichtenbelt: “We doen allerlei soorten stucwerk: van spuiten in grote nieuwbouwprojecten tot smeren in de villabouw. En daar-

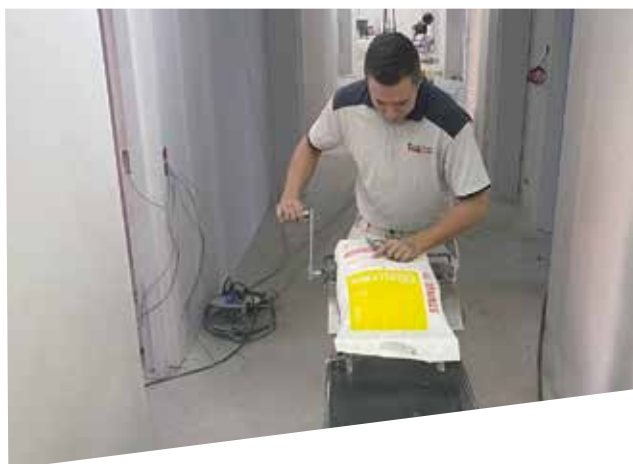

naast heel veel buitengevelisolatie. Bij Strikolith pakken ze onze feedback altijd meteen op. Maar ook als er een keer op een bouw iets aan de hand is, staan ze direct voor je klaar.” Couwenberg ziet de laatste jaren vaker werken waar bouwvocht een rol speelt. “Mede veroorzaakt doordat aannemers steeds sneller werken. Minder tijd nemen om wanden en plafonds goed te laten drogen. Strikolith anticipeert daar altijd goed en snel op. Ze komen meteen kijken en meten en kunnen heel snel schakelen. Ze zijn echt betrokken bij ons werk.”

Druk

Bij Strico BV werken de spuiters - veelal op grote nieuwbouwprojecten - in de basis meestal met Spacks Excellence van Strikolith. “En als dat niet voldoet, hebben ze nog genoeg andere soorten. En mocht echt niets werken, dan heeft het echt geen zin om een ander merk te gebruiken hoor. Dan is er iets anders mis.”

Bij Strico zijn momenteel continu 15 spuiters aan het werk. “We komen om in het werk, zegt Couwenberg. “Het is hartstikke druk. We doen veel spuitwerk voor collega-stukadoors. We zitten nu in Den Haag, Woerden, Rossum, Eindhoven. Allemaal grote nieuwbouwprojecten. Echt een gekkenhuis. En daarnaast doen we met een man of 10 nog wat kleinschaliger stukadoorswerk. En omdat we de mensen bij Strikolith goed kennen, kunnen ze ons ook altijd goed adviseren over ander werk dan spuitwerk.”

Ook bij LT Afbouw - ongeveer 50 man eigen personeel, met daaromheen een flexibele schil van maar liefst 100 zzp'ers - zitten ze bepaald niet stil. Lichtenbelt: “Het is echt enorm druk. We hebben vooralsnog gelukkig geen last van het coronavirus en dat verwacht ik ook niet. Als we al een dip zouden krijgen in onze werkvoorraad dan zou die eerder zijn veroorzaakt door de vertragingen als gevolg van de regelgeving omtrent PFAS en Stikstof. Maar voor nu zien we die nog niet naar voren komen in onze orderportefeuille. Aan de andere kant: ik heb natuurlijk geen glazen bol.”

TIO PROBLEEMOPLOSSER EN AANJAGER VAN INNOVATIES

Maar weinig NOA-leden weten van het bestaan van TIO, laat staan dat ze weten wat het overlegorgaan precies doet. We vroegen daarom aan enkele deelnemers van dit TIO-overleg wat TIO is, wat er wordt besproken en waarom dat van belang is.

Maar eerst een korte uitleg. TIO staat voor Techniek, Innovatie en Onderzoek. En bij het overlegorgaan schuiven NOA-(bestuurs)leden vanuit de verschillende hoofdsectoren aan. Maar ook het Technisch Bureau Afbouw (TBA) en verschillende leveranciers hebben een zetel. Regelmatig komen de leden bij elkaar (al is dat door corona al een tijd geleden) en dan worden allerhande technische problemen, oplossingen, voorvallen, trends en ontwikkelingen en veelvoorkomende schades besproken. Soms leidt dat tot aanpassingen of updates van bestaande richtlijnen of handboeken. En soms worden er zelfs compleet nieuwe richtlijnen opgesteld dankzij het voorwerk van TIO.

Marc Zandvliet heeft zitting in TIO namens de sector Plafond- & Wandmontage. “Het belang van TIO lijkt me evident”, zegt hij. “We bespreken er allerhande problemen en schades die door heel Nederland voorkomen. Soms aangedragen door TBA en soms door onze eigen achterban. En werkelijk alles komt voorbij: van scheuren, doorzakken, hechttingsproblematiek tot profielen, rot, gips dat loslaat en producten die niet voldoen. Een heel actueel probleem dat we nu bij de hand hebben (en waar we in afbouwzaken nummer 4 nog uitgebreid bij stil stonden, red) is krimpscheuren door de droge lucht.

Dat is echt een nieuw en veelvoorkomend probleem dat de hele sector raakt. Maar er gaat echt heel veel over tafel. Binnen TIO worden de problemen vervolgens besproken en er wordt bepaald wie ermee aan de slag gaat en met welke partijen of leveranciers. Uiteindelijk volgt dan een gedegen schriftelijke analyse door TBA en soms dus een aanpassing van een richtlijn.”

Vinger aan de pols

Mark Legierse, namens de stukadoors aanwezig bij TIO-overleggen, neemt deel omdat “de techniek van stukadoors mij echt boeit. Ik ben bovendien dol op innovaties en technische uitdagingen. Wil er alles van weten. Ons vak kan echter ook niet zonder normen, een TBA en een TIO, willen we de vinger aan de pols houden. Veel vakbroeders staan er helemaal niet bij stil hoeveel er mis kan gaan en wat daar aan te doen is. Ik ben blij dat ik daar een rol in kan en mag vervullen”.

Jaring Roosma zit bij de TIO-vergaderingen namens de sector Natuursteen en is kritischer. “Eerlijk gezegd ben ik al een tijdje niet geweest. Vooral omdat natuursteen er naar mijn mening bekaaid vanaf komt. Maar ik heb besloten toch weer vaker aan te schuiven, want het is goed dat er zo’n overlegorgaan bestaat. Ik ijver al lange tijd voor het aanpassen van bijvoorbeeld hoofdstuk 35

van de Stabu, die is sterk verouderd. TIO is de aangewezen commissie om daar iets aan te doen. Maar soms duren dingen gewoon erg lang en dat frustrereert wel eens. De reden dat ik ben aangeschoven is omdat er nog een steenhouwer ontbrak en ze mij vroegen.”

Cross-sectoraal

Serge Kornuyt, namens de vloerenbedrijven aanwezig bij het TIO-overleg, kraakt ook kritische noten. “Ik ben echt van de innovaties en techniek en het is prachtig dat er een dergelijk overleg is. Ook omdat er regelmatig fabrikanten en leveranciers aanschuiven. Daardoor heb je echt impact. Maar wat mij betreft gaat het net iets te vaak en te lang over problemen en over hoe we die achteraf kunnen oplossen. Ik zou liever zien dat we ook eens wat vaker vooruit kijken. Eerder trends zien en daarnaar handelen. Cross-sectoraal durven te denken en te doen in plaats van reageren op dingen die mis gegaan zijn. Dat heb ik tijdens vergaderingen ook nooit onder stoelen of banken gestoken overigens. Bovendien hoeft het elkaar niet uit te sluiten hè? En ook de problemen moeten worden aangepakt, want die stralen wel af op de sector.” Kornuyt is tevreden over hoe de verschillende sectoren aan bod komen tijdens TIO-overleggen. “Naar mijn mening is dat best eerlijk verdeeld. De agenda staat eigenlijk zelden van te voren vast en iedereen kan zijn zaken inbrengen. Zelf zou ik graag meer aandacht vestigen op duurzaamheid in de bouwproducten. Als vloerenman werk ik veel met bouwchemische producten en op al die emmers staan nog dode bomen en dode vissen afgebeeld. Daar zouden we als sector toch iets op moeten kunnen verzinnen? Het begint immers bij de vraag in de markt. Je kent vast die grap van dat konijn dat iedere dag aan de bakker vraagt of hij ook worteltjestaart verkoopt? Pas na 10 keer vragen denkt die bakker ‘misschien moet ik toch eens een worteltjestaart gaan bakken’. Zo’n aanjaag-rol kunnen we met TIO ook hebben.” Marc Zandvliet is het daar grondig mee eens: “Veel van wat er over tafel komt bij TIO is voor een techniek- en praktijkman als ik gewoon rete-interessant. Ik ben minder van de normen en de getallen, maar wanneer er innovaties of slimme oplossingen voorbij komen, veer ik meteen op.”

Lange adem

Hermen de Hek coördineert vanuit TBA alles voor de TIO: “Ik speel voor voorzitter, maar ben ook de budgetbewaker en zorg voor de uitvoering van besluiten. Daarbij word ik ondersteund door mijn collega Mickey, die ook de vergaderingen notuleert. De TIO is er om techniek en innovaties in onze sectoren op een hoger peil te brengen. Bij veel voorkomende problemen is het relatief eenvoudig om snel tot actie te komen, maar qua innovaties is TBA afhankelijk van de input die verwerkers leveren. Innovatieve ideeën kunnen bij TIO worden geopperd, en wij bespreken dan of we zoiets kunnen faciliteren om breder te vermarkten. Voorwaarde is dan wel dat het altijd de techniek voor de bedrijfstak moet verbeteren. TIO is geen promoclub, om het maar even zwart-wit te benoemen. En het klopt dat voor veel TIO-activiteiten een lange adem nodig is. Vanuit ons

overleg hebben we vaak medewerking van meerdere partijen nodig. We doen vanuit de TIO nu bijvoorbeeld onderzoek naar het restvochtpercentage in anhydrietvloeren; wanneer kan er zo snel mogelijk doch probleemloos een tegelvloer of parket op worden gelegd? Zo’n traject duurt gewoon een jaar, alvorens we de eerste resultaten kunnen melden. En de herziening van het Handboek Droge Afbouw is een nog veel langduriger proces. Of het inventariseren van alle producten en systemen mét alle voor- en nadelen om te kunnen na-isoleren. Dat is zo’n klus dat naast alle dagelijkse werkzaamheden moet worden gedaan. Het is heel nuttig, maar omdat er geen noodtoestand is, schuift dat uitzoekwerk toch wel eens iets meer op de langere baan. Pas als de schadedruk hoog wordt - zoals nu bijvoorbeeld bij de scheurvorming door droge lucht, het probleem dat Marc al aanhaalde - zie ik dat er snel resultaat kan worden behaald. Maar ook dan denken we vanuit TIO voor de hele sector: wij kunnen wel snel een richtlijn aanpassen, maar ook alle fabrikanten moeten de tijd hebben om hun verwerkingsrichtlijnen daarop te herschrijven. Wat we in de TIO bedenken moet in de praktijk wel echt nut hebben, zeg maar. Daarom herzien we richtlijn 3.3 nu op een dusdanige wijze, met een drie fasen plan, dat de bouwsnelheid kan worden behouden. Op die manier blijft het voor opdrachtgevers aantrekkelijk om te blijven kiezen voor gipskarton en gipsvezelplaten én biedt de herziene richtlijn straks verwerkers een handvat om te wijzen op de noodzakelijke klimatologische omstandigheden waaronder de platen kunnen worden gemonteerd. Bij TIO zoeken we altijd naar een win-win-situatie.”

TIO-resultaten van het afgelopen jaar

Nieuwe richtlijnen en informatiefolders:

- 1.11: Richtlijn voor het injecteren en stukadoeren van (baksteen) metselwerk (bij vormgeving)
- 1.13: Verwerkingsrichtlijn voor stukadoorswerk op de schouw van een (open-) haard
- Informatiefolder: Vloerafwerking met betonlook
- Cementdekvloeren en hulpstoffen
- Afbouwregelgeving in Nederland
- Lijst biobased coatings en alternatieven
- Damp openverfsysteem

Herziene richtlijnen:

- 1.10: Richtlijn voor het gebruik en het stellen van profielen in binnen- en buitenbepleisteringen
- 2.1: Opstook- en afkoelprotocol
- 2.2: Richtlijn voor het aanbrengen van hechtende dekvloeren met vloerverwarming

WAPEN JEZELF TEGEN KRIMPSCHEUREN

Juist nu de temperaturen weer behaaglijk worden en de meeste mensen hun vloerverwarming niet meer gebruiken, kan dat tot scheurvorming leiden in betonnen dekvloeren met een afwerking van beton ciré. Zelfs als keurig aan het opstookprotocol is voldaan, zo constateert het Technisch Bureau Afbouw (TBA). Herstel is kostbaar en ingrijpend, dus het is zaak de ondergrond goed te controleren op scheurvorming alvorens de afwerking aan te brengen. Of een wapeningsnet mee te storten in de dekvloer.

Senior technisch adviseur René Rieborn kwam het tegen in een vrijstaande nieuwbouwwoning met op de begane grond een geïsoleerde kanaalplaatvloer waar een 80 millimeter dikke hechtende cementgebonden dekvloer op is aangebracht. In de dekvloer was vloerverwarming opgenomen. De vloerverwarmingsleidingen waren op een bindnet verknoopt die direct op de betonnen kanaalplaten lag. Nadat het opstookprotocol was doorlopen, is over de dekvloer 18 millimeter cementgebonden egalisatie aangebracht, daarover 3 tot 4 millimeter beton ciré en die is op zijn beurt voorzien van een 2-C polyurethaan topcoating. Op de zolder van de woning ligt dezelfde vloer, maar zonder vloerverwarming. Bijna een jaar nadat het beton ciré is aangebracht, in het voorjaar van 2018 - april of mei - ontdekt de bewoner scheuren in de vloer op de begane grond. En niet een paar, maar enorm veel. Herstel

biedt geen soelaas en er komen steeds nieuwe scheuren bij. Niet op zolder overigens, maar alleen op de begane grond.

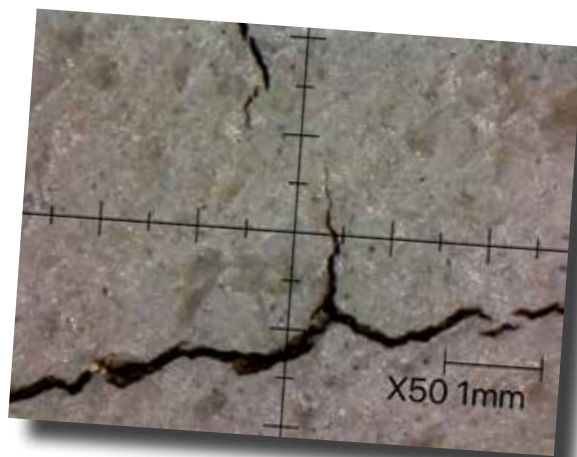
Rechtlijnig

Rieborn komt ter plaatse en sluit al snel een mogelijke oorzaak uit. “Wanneer de scheurvorming zou worden veroorzaakt door beweging in de constructie (kanaalplaten), dan zou dit rechtlijnige (evenwijdige) scheuren tot gevolg hebben. Dit is hier niet het geval, de scheuren hebben een grillig verloop en corresponderen niet met de aangebrachte kanaalplaten. De scheuren ontspringen met name in vloerversmallingen, zoals deurposten en vanuit buitenhoeken.” Ter hoogte van de scheuren klinkt het oppervlak van de vloerafwerking op een aantal plekken hol, constateert Rieborn. “Tevens is zichtbaar dat de vloerafwerking op een aantal plaatsen bij de scheuren licht omhoog staat.” De scheuren hebben een

wijdte van 0,2 tot 0,5 millimeter. Nu weet Rieborn ook wel dat een minerale vloerafwerking (zoals beton ciré) krimpscheuren kan vertonen. Cement is immers een hydraulisch bindmiddel en is tijdens verharding en droging onderhevig aan materiaalrimp. Deze rimp kan leiden tot scheurvorming met een grillig verloop. Toch lijkt hier iets anders aan de hand: “Want dan zou de scheur niet dieper dan 3 á 4 millimeter mogen zijn, namelijk de dikte van de vloerafwerking. Maar dat is hier niet het geval. De scheurvorming moet dus wel vanuit de ondergrond (de egalisatie laag of de onderliggende cementgebonden dekvloer) komen, concludeert Rieborn.

Drogingskrimp

En dat houdt vervolgens in dat er twee oorzaken kunnen zijn. Allereerst kan de 18 millimeter dikke cementgebonden egalisatielaag, nodig vanwege de aansluiting op

een houten vloerafwerking, onderhevig zijn geweest aan drogingskrimp, waardoor ook de toplaag is gaan scheuren. Of het probleem kan worden veroorzaakt door de onderliggende cementgebonden dekvloer. Helemaal omdat de scheuren zich in het voorjaar voor het eerst lieten zien. “Dat is precies aan het einde van het stookseizoen waarin de vloer in de afkoelfase komt. Scheurvorming treedt meestal op in de afkoelfase (krimp) en niet in de opwarmfase”, stelt Rieborn. “Dit is zeer waarschijnlijk de reden dat er wel scheurvorming optreedt op de begane grond en niet op de zolder. Door vervuiling en het afboeren aan de randen kan een scheur in de opwarmfase (oktober/november) niet meer smaller worden waardoor de vloerafwerking naar boven wordt gedrukt. Gevolg is dat de beton ciré aan de randen licht omhoog staat en door erover te lopen kan loskomen.”

Wapening

Maar het blijft gissen. Om de exacte oorzaak van de scheurvorming te kunnen achterhalen is destructief onderzoek noodzakelijk en daar zit de bewoner niet op te wachten. Herstel is weliswaar lastig en arbeidsintensief, maar wel mogelijk volgens de technisch adviseur. Echter, waar de scheurvorming ook begonnen is, in de dekvloer of in de egalisatielaag, de beton ciré afwerking zal volledig overlaagd moeten worden. Een flinke strop dus, voor de vloerenlegger. Had deze vorm van scheuren voorkomen kunnen worden? Altijd lastig om te beoordelen, stelt Rieborn. Wat zeker wél had gescheeld, is als er - zoals in de TBA Richtlijn 2.2 staat omschreven - wapening in de dekvloer was aangebracht. “Wapening dient om krimpspanningen op te vangen. Zeker bij toepassing van cementgebonden dekvloeren verdient het aanbeveling om direct na het aanbranden

van de constructievloer, de vloerspecie tot op de bovenkant van de warmwaterleidingen aan te brengen, te verdichten en aansluitend daarop een wapeningsnet aan te brengen. Vervolgens moet de toplaag van de vloerspecie worden opgehaald. Direct daarna moet op het wapeningsnet de vloerspecie worden aangevuld totdat een minimale laagdikte van 25 mm ontstaat, gemeten vanaf de bovenkant van de warmwaterleiding. Door het aanbrengen van een wapeningsnet op de warmwaterleidingen wordt de kans op krimp-scheuren in de cementgebonden dekvloeren tot een minimum beperkt.”

ONDERZOEK TOONT WAARDE VAN

Dat het midden- en kleinbedrijf de banenmotor van Nederland is, hoeven we NOA-leden niet uit te leggen. En waarschijnlijk weet u ook wel dat we samen een forse bijdrage leveren aan het bbp van ons land. Wat echter nog nooit onderzocht was, is wat de maatschappelijke waarde is van het mkb. Door de coronacrisis zijn de resultaten van dat onderzoek enigszins ondergesneeuwd, maar ze zijn wel degelijk het vermelden waard.

In opdracht van MKB-Nederland deed het Impact Centre van de Rotterdamse Erasmus Universiteit onderzoek naar de maatschappelijke waarde van het Nederlandse midden- en kleinbedrijf. Er is uitgezocht wat de rol van het mkb is op thema's als de afspiegeling van de maatschappij, de ontwikkeling en kansen voor medewerkers, innovatie en duurzame businessmodellen, de ecologische voetafdruk, het steunen van of meewerken aan (lokale) organisaties en de rol in de gemeenschap. En of het nu gaat om diversiteit en inclusie binnen bedrijven, het ontwikkelen van duurzame producten of het bijdragen aan lokale leefbaarheid, vrijwel elk mkb is hier op zijn eigen manier mee bezig. Uit een vragenlijst die onder 532 ondernemers is uitgezet, bleek dat 94% van de ondervraagden op minimaal een thema een (zeer) belangrijke rol ziet weggelegd. Iets meer dan 80% van de ondernemers geeft ook aan op minimaal een thema (zeer) actief te zijn. De bijdrage die ondernemers leveren zijn divers verdeeld over de thema's. Het meest gekozen thema is Ontwikkeling en kansen voor personeel, 86% van de ondernemers vindt dat hier een belangrijke rol voor het mkb ligt. Dat lijkt niet verrassend. Personeel staat immers dicht bij elke onderne-

ming, ongeacht in welke sector ze actief zijn en wat de grootte is van het bedrijf. De top drie wordt afgemaakt door de 'rol in de gemeenschap', dat door 63% van de ondervraagde ondernemers van belang wordt gevonden voor het mkb en 'steunen van en meewerken aan (lokale) organisaties' waarop 58% van de ondernemers een belangrijke rol ziet. De andere thema's worden maar iets lager beoordeeld. Over de maatschappelijke waarde van ondernemerschap op de thema's 'ontwikkeling en kansen voor personeel' en 'mkb als afspiegeling van de maatschappij' zijn de ondernemers meer in detail ondervraagd.

Ontwikkeling en kansen voor personeel

Het algemene beeld dat uit het onderzoek naar voren komt, is dat ondernemers op één of twee thema's zeer betrokken zijn. Ze stellen duidelijke prioriteiten in de maatschappelijke waarde die ze met hun onderneming willen creëren. Ontwikkeling van en kansen voor het personeel is voor ondernemers het belangrijkste thema en het thema waar ze het actiefst op zijn. Het eerste subthema waar ondernemers over ondervraagd zijn is werkgeluk. De grote meerderheid van de ondernemers

"Mkb doet graag goed, maar loopt daar niet mee te koop"

MKB VOOR DE SAMENLEVING

vindt het van belang dat werknemers werkgeluk ervaren (82%), de overige ondernemers vinden het overigens niet onbelangrijk, maar ook niet belangrijk. Ondernemers vinden het even belangrijk dat personeel trots is op het werk dat ze binnen de onderneming verrichten (81%). Iets meer dan de helft van de ondernemers geeft aan actief aan de slag te zijn om het werkgeluk van ondernemers te verhogen. Iets meer dan de helft van de ondernemers geeft daarnaast aan dat ze personeel de ruimte willen geven om zelf keuzes te maken in het volgen van opleidingen en trainingen te volgen. Iets meer ondernemers, tweederde, geven aan dat ze er open voor staan om personeel meer opleidingen en trainingen te laten volgen dan voor hun functioneren noodzakelijk is. Tweederde van de ondernemers geeft aan dat ze het personeel de ruimte geven om inspraak te geven in het beleid van de organisatie. Ook in het opstellen van secundaire arbeidsvoorwaarden geeft 57% van de ondernemers aan actief mee te nemen wat het personeel belangrijk vindt. Ondernemers blijken bovendien erg betrokken bij personeel op momenten dat ze in lastige persoonlijke omstandigheden komen. Vier op de vijf ondernemers is bereid om personeel te helpen bij persoonlijke problemen. 68% van de ondernemers heeft personeel daadwerkelijk ondersteunt bij persoonlijke problemen in de afgelopen twee jaar. Hulp bestond vaak uit meerdere elementen, waarbij een luisterend oor, ruimte geven en adviseren vaak genoemd werden. Concrete hulp zoals het geven van leningen werd ook veel genoemd.

Mkb als afspiegeling van de maatschappij

Ondernemers geven in hun werving aandacht aan het aannemen van bepaalde groepen. 61% van de ondernemers heeft hier aandacht voor. Van de middenbedrijven is dit 81%, kleine bedrijven 70% en microbedrijven

48%. Vooral jongeren en vijftigplussers worden vaak genoemd als doelgroep. Ruim 70% van de ondernemers vindt het van belang dat personeel uit de regio komt. Ze letten hierop in het aannemen van personeel. Circa de helft van de ondernemers geeft aan dat ze wel eens werkzaamheden of een werkplek hebben aangepast om iemand met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek binnen het bedrijf te geven. Ongeveer de helft van de bedrijven leidt personeel altijd intern verder op. Van de bedrijven die dit niet doen geeft tweederde aan dat dit niet noodzakelijk is voor de type werkzaamheden die ze bieden. Samenwerkingen met onderwijs komen ook regelmatig voor: 41% van de bedrijven is op een of meerdere manieren betrokken bij opleidingen.

Maatschappelijke initiatieven

Het rapport maakt duidelijk dat ondernemers veel maatschappelijke initiatieven ontplooien, dat ze dat heel gewoon vinden en er doorgaans niet mee te koop lopen. "Het is geen affiche om te laten zien hoe goed ze zijn, ze hebben een intrinsieke motivatie om het goede te doen. Daar moet je als overheid op voortbouwen", aldus MKB-Nederland-voorzitter Jacco Vonhof. "Ondernemers verdienen meer waardering voor wat zij doen. In politieke en publieke discussies ontbreekt het besef en is er weinig aandacht voor. Met dit onderzoek wilden wij daar verandering in brengen. We hebben hiermee een raamwerk neergezet waar de overheid mee verder kan. Wij willen graag dat het Sociaal Cultureel Planbureau de maatschappelijke waarde van het mkb voortaan als onderzoek gaat opnemen in zijn jaarprogramma."

KORT NIEUWS

Stukadoortechnieken

De voorzitter van de NOA hoofdsector Stukadooren & Afbouw, Bart Briels, heeft het eerste exemplaar van het boek 'Stukadoortechnieken' in ontvangst genomen. Ronald van Driel, directeur Savantis, reikte het op een gepaste 1,5 meter afstand aan hem uit. Het oude vakboek uit 2007 is compleet vernieuwd en op niveau van de huidige technische stand. Het vakboek bevat de meest voorkomende stukadoortechnieken en is uitgebreid met decoratietechnieken. Ook het stukadoorswerk buiten is toegevoegd. NOA-leden kunnen het vernieuwde vakboek met korting bestellen bij Savantis. Zie uw nieuwsbrief voor de kortingscode.

Energiesubsidies verhoogd

Het kabinet heeft een aantal maatregelen genomen om de bouw draaiende te houden. Huiseigenaren die van plan waren hun woning te isoleren, worden bijvoorbeeld aangemoedigd dat niet uit te stellen. Van 1 juni tot 31 december wordt daarom niet 20 procent, maar 30 procent van de kosten vergoed. De Subsidie Energiebesparing Eigen Huis (SEEH) moet door particuliere woningeigenaren zelf worden aangevraagd. Er moeten minimaal 2 isolatiemaatregelen worden laten uitvoeren, waarvoor tussen 1 juni 2020 en 31 december 2020 wordt betaald. Dan komt de huiseigenaar in aanmerking voor een verhoogd subsidiebedrag. Ook heeft het kabinet besloten om voor 15 miljoen euro aan onderhoud naar voren te halen, die het Rijksvastgoedbedrijf nog dit jaar kan laten uitvoeren. Daarnaast komt er een subsidieregeling om investeringen in scholen en sportgebouwen te ondersteunen.

Nieuwe leden

Alleman Bouw

Slotermeer 27
2729 PV Zoetermeer
T 079-362 92 24

Dream Art Floor

Markt 1
4416 AG Kruiningen
M 06-18 59 95 00

Fred's-Stuuk

Lekstroom 90
2721 BK Zoetermeer
M 06-48 62 05 76

Het Gietvloer Huys

Pascalweg 5 -07
4104 BE Culemborg
M 06-83 91 81 75

Intro Vloerencentrum B.V.

Wiebachstraat 10
6466 NG Kerkrade
T 045-542 55 21

Kunststof Vloeren Apeldoorn

Mercatorplein 23
7316 HJ Apeldoorn
M 06-23 62 34 39

Marco Haarbrink Kunststofvloeren

P. Flintstraat 35
7412 JV Deventer
M 06-55 14 07 70

Stucadoorsbedrijf Hoekstra

Karper 17
3225 AH Hellevoetsluis
M 06-41 91 94 92

Stucadoorsbedrijf Nijboer V.O.F.

Sibculoseweg 67
7676 PB Westerhaar
T 0546-65 73 82

Van Hoeck Cementdekvloeren V.O.F.

Hofweg 2
5741 CK Beek en Donk
M 06-52 22 44 14

Xpura

Grasland 44
5658 GB Eindhoven
M 06-83 52 26 81

SCHOONEWIL

de specialist in afbouw

KNAUF MACHINETECHNIEK
SERVICE DEALER

WEBWINKEL VOOR:

- Gereedschappen
- Machines
- Onderdelen

Strooijonkerstraat 15
1812 PJ ALKMAAR
072 - 2000134

www.schoonewiltechniek.nl

Bedrijvenweg 36
7442 CW NIJVERDAL
0548 - 365207

Terrazzo

eindeloos veel mogelijkheden!

Download de folder met alles over terrazzo op:
www.terrazzonet.nl

| SCHÖNOX BM-familie

| Als u iets doet, doet u het graag goed! |

Met de speciale uitvlakmortels van SCHÖNOX.

| www.schoenox.nl |

SCHÖNOX
A SIKA BRAND

Gyproc ProSkim dunpleisters

Op volle snelheid van base tot finish

NIEUW

Ontdek jouw ideale productcombinatie

Met Gyproc ProSkim dunpleisters heb je voortaan alles goed voor elkaar. Hiermee ben je uitgerust met een volledig assortiment dunpleisters, geschikt voor op elke gangbare ondergrond, passend bij jouw verwerkingsmethode en gewenste eindresultaat.

Vraag een demo aan op
www.gyproc.nl/proskim